

**FACULTY
OF LAW**

Masaryk University

Obligace – Úvod a kontrakty

Obligace

- *Obligatio est iuris vinculum quo necessitate adstringimur alicui solvendae rei secundum nostrae civitatis iura.*
- Gai Inst. 3, 88
- *Nunc transeamus ad obligationes, quarum summa diuisio in duas species diducitur: omnis enim obligatio uel ex contractu nascitur uel ex delicto.*
- +Quasi

Osoby

- *Debitor*
- *Creditor*

- Zajištění: ručitel/zástava

Naturální obligace a bezdůvodné obohacení

- *Typová vázanost x pacta sunt servanda x pactum vestitum*
- *Nudum pactum*
- *Condictio ob causam datam non secutam*

Odpovědnost

- *Dolus*
- *Culpa lata*
- *Culpa levis / custodia*
- *Vis maior*

- *Diligentia quam in suis rebus*
- *Culpa in eligendo*

Dělení kontraktů

- Verbální
- Literární
- Reálné
- Konsensuální

- Quasi

- Terminologie: *Contractus vs. pactum, conventio, ...*

Verbální

- *Sponsio*
- *Stipulatio*
 - *usurarum*
 - *poenalis*
- *Dotis dictio*
- *Adstipulatio, fideipromissio, fideiussio*
- *Vadiatura, praediatura*
- *Promissio iurata liberti*

Literární

- *Nomina transcripticia*
 - *Nomina arcaria*
- *Syngrapha*
 - *Chirographa*

Reálné

- *Mutuum*
- *Commodatum*
- *Depositum*
- *Pignus*

- *Contractus innominati*

(další slide)

Mutuum

- *Darlehen*
- Genericky (druhově) určené věci (*genus perire non censetur*)
 - *tantumdem eiusdem generis et qualitatis*
 - úroky stipulací (4–12 %, *fenus nauticum*)
- *Stricti iuris*
- *A. certae creditae pecuniae/rei*
- *A. pecuniae traiecticiae*
- *SC Macedonianum*

Commodatum

- *Leihe*
- Individuálně určené věci (*species*)
- *A. commodati directa/contraria*

Depositum

- *A. depositi directa/contraria*
- *Cui bono? => Dolus, culpa lata*
- *Furtum usus*
- *Diligentia quam in suis rebus*

Pignus

- akcesorické
- *A. pigneraticia directa/contraria*
- *A. pigneraticia in rem*

- *Cf. fiducia*
- *Cf. hypotheca*

Innominátní (nepojmenované) kontrakty

- *Do ut des*
- *Do ut facias*
- *Facio ut des*
- *Facio ut facias*

Konsensuální kontrakty

- *Emptio venditio*
- *Locatio conductio*
- *Societas*
- *Mandatum*

(další slide)

Emptio venditio

- Neformální (ale nemovitosti písemně od Konstantina velikého)
- *Titulus acquirendi* (sc. *Modus* musí následovat)
- *Periculum est emptoris* (cf. *Casum sentit dominus*), a. *empti*
- Povinnost předat věc (*rem tradere*)+*evictio*, a. *venditi*
- *Laesio enormis*, a. *redhibitoria*, a. *quantum minoris*
- *Pacta adiecta: pactum displicentiae, lex comissoria, ...*

Locatio conductio

- *Locator* poskytuje svoji věc/práci/dílo
- *Conductor*
- *A. locati, a. conducti*
- *L. c. rei* (*conductor* platí nájem)
 - *Relocatio/reconductio tacita*
- *L. c. operarum* (*locator* pracuje osobně)
- *L. c. operis* (*locator* objednává a poskytuje materiál, *conductor* zajišťuje zhotovení díla)
 - *Lex Rhodia de iactu*

- Není právnická osoba
- 2+ *socii* sdílejí zisk a ztrátu (ne *societas leonina*)
- *Societas omnium bonorum/unius rei*
- Zánik:
 - Ex voluntate (dohoda, vyprší čas, odstoupení společníka)
 - Ex rebus (cíl dosažen/nemožný)
 - Ex personis (smrt)
 - Ex actione (a. pro socio)
 - Bankrot společníka (za Iustiniana)

Mandatum

- *Lukrativní (ale honorarium lze požadovat a. in factum)*
- *Mandatum mea/alinei gratia, ne tua gratia, ne post mortem (a. mandati directa/contraria)*

- *Mandatum qualificatum* (příkaz k poskytnutí zápůjčky, ale nikoliv akcesorické jako *fideiussio*)
 - Gai Inst. 3, 155-156

Quasi

- *Legatum per damnationem/sinendi modo*
- *Negotiorum gestio*
 - *A. negotiorum gestorum directa/contraria*
- *Votum (viz VSLM), ...*

- Děkuji za pozornost